

Izvorna jezična inačica ove stranice [de](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

engleski

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Swipe to change

Nasljeđivanje

Austrija

Ovaj je informativni članak pripremljen u suradnji s [Vijećem javnih bilježnika Europske unije \(CNUE\)](#).

1 Na koji se način može sačiniti raspolaganje imovinom zbog smrti (oporuka, zajednička oporuka, ugovor o nasljeđivanju)?

Kod izrade oporuke treba voditi računa o posebnim formalnim zahtjevima. U austrijskom pravu priznate su sljedeće vrste oporuka:

javna oporuka koju je sastavio javni bilježnik ili sud,

vlastoručna (holografska) oporuka koju oporučitelj mora u cijelosti sam vlastoručno napisati i potpisati,

pisana oporuka (oporuka koja ju je rukom ili strojno napisao netko drugi, a ne oporučitelj), koja se mora sastaviti u nazočnosti tri svjedoka.

Ugovor o nasljeđivanju (odjeljci 1249. i dalje austrijskog Općeg građanskog zakona (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch – ABGB*)) mogu sklopiti samo bračni partneri ili parovi koji su zaručeni i stvarno se vjenčaju, a on mora biti u obliku javnobilježničke isprave (u skladu s odjeljkom 1.(1a) Zakona o javnobilježničkim ispravama (*Notariatsaktsgesetz*)); obvezna je nazočnost dvaju svjedoka ili drugog javnog bilježnika. Prema ugovoru o nasljeđivanju, koji mora zadovoljavati zahtjeve valjanosti za oporučna raspolaganja *mortis causa*, ne može se raspolagati s više od tri četvrtine ostavine. U tom kontekstu registrirani partneri imaju ista prava kao bračni partneri i zaručnici (odjeljak 1217. austrijskog Općeg građanskog zakona).

Zajedničku oporuku mogu sastaviti samo bračni partneri ili registrirani partneri (odjeljci 583. i 1248. austrijskog Općeg građanskog zakona). Napomena: institucija „registriranog partnerstva“ dostupna je samo osobama istog spola.

Darovnice *donationes mortis causa* [darovanje osobne imovine nekoga tko očekuje da će u skoroj budućnosti umrijeti, a koje stupa na snagu tek nakon smrti donatora] uređene su odjeljkom 956. austrijskog Općeg građanskog zakona. Takve su darovnice moguće samo temeljem nasljedstva/ostavine ili ugovora koji mora biti u obliku javnobilježničke isprave.

2 Treba li ga registrirati i na koji način?

Oporuke, ugovori o nasljeđivanju i svi ugovori kojima se odriče od prava na nasljeđivanje obveznog/zakonskog dijela mogu se upisati u austrijski Središnji registar oporuka (odjeljak 140.b austrijskog Zakona o javnom bilježništvu (*Notariatsordnung*) ako su pohranjeni kod javnog bilježnika, suda ili odvjetnika. Tim elektroničkim direktorijem upravlja austrijska komora javnih bilježnika (*Österreichische Notariatskammer*) i on je jedini upisnik oporuka koji je zakonski uređen. Sudovi i javni bilježnici moraju upisati postojanje takvih isprava u upisnik (odjeljak 140.c pododjeljak 2. austrijskog Zakona o javnom bilježništvu). Isprave se upisuju kako bi ih bilo lakše pronaći tijekom ostavinskog postupka.

3 Postoje li ograničenja slobode raspolaganja imovinom zbog smrti (npr. nužni dio)?

Obvezni dio (kojim se ograničava stupanj oporučne slobode) iznosi polovicu zakonskog dijela koji pripada potomcima umrle osobe i, ako nema potomaka, jednu trećinu zakonskog dijela koji pripada rođacima po uzlaznoj liniji. Obvezni dio za nadživjele bračne partnere ili registrirane partnere polovica je njihovog zakonskog dijela. Ako obvezni nasljednik nikada nije imao bliske obiteljske veze s umrlom osobom, obvezni dio može se smanjiti.

Korisnici obveznog dijela imaju pravo odreći se svog obveznog dijela prije stjecanja nasljedstva sklapanjem ugovora (javnobilježničke isprave) s budućim oporučiteljem.

Obvezni dio novčano je potraživanje na razmjerni udio u vrijednosti ostavine.

Pravo na obvezni dio mora se ostvarivati na sudu u roku od tri godine (odjeljak 1487. austrijskog Općeg građanskog zakona). Zastara počinje teći čim je izdana isprava o prihvaćanju u skladu s odjeljkom 152. Zakona o neparničnom postupku (*Außerstreitgesetz – AußStrG*).

Moguće se odreći od obveznog dijela dok je oporučitelj još uvijek živ. Odricanje mora biti u obliku javnobilježničke isprave ili službene sudske isprave (odjeljak 551. austrijskog Općeg zakona o građanskom postupku).

4 Tko nasljeđuje i koliko u slučaju izostanka raspolaganja imovinom zbog smrti?

Ako umrla osoba nije bila oženjena ili udata i nije imala djece, jednake dijelove nasljeđuju njezini roditelji. Ako su roditelji umrli prije umrle osobe, nasljeđuju braća i sestre umrle osobe.

Ako je umrla osoba bila neoženjena ili neudata, ali su ju nadživjela djeca, djeca nasljeđuju jednake dijelove.

Ako je umrlu osobu nadživio bračni partner, ali nisu imali djece, nadživjeli bračni partner postaje jedini nasljednik ako nema nadživjelih roditelja, braće i sestara ili djedova i baka.

Ako su umrlu osobu nadživjeli bračni partner i djeca, bračni partner dobiva jednu trećinu ostavine, a ostatak se jednako dijeli među djecom.

Na registrirane partnere primjenjuju se jednaka pravila o nasljeđivanju kao na bračne partnere. Neregistrirani partner (partner s kojim se zajednički živi) nasljeđuje iz ostavine samo ako postoji oporučno raspolaganje u tom smislu. Međutim, nadživjeli neregistrirani partner zaštićen je austrijskim Zakonom o stanarskom pravu i austrijskim Zakonom o suvlasništvu stanova (*Wohnungseigentumsgesetz*). Ako su umrla osoba i njegov ili njezin neregistrirani partner zajednički vlasnici stana (kooperativno vlasništvo stana), udio umrle osobe pripada nadživjelom partneru.

Ako umrlu osobu nisu nadživjeli bračni partner ili djeca, nasljedno pravo pripada roditeljima umrle osobe i njihovim potomcima (braći i sestrama umrle osobe) (odjeljak 735. i 736. austrijskog Općeg građanskog zakona).

Ako su umrlu osobu nadživjela djeca, ali ne i bračni partner, njegova ili njezina djeca nasljeđuju jednake dijelove (odjeljak 732. austrijskog Općeg građanskog zakona).

Ako su umrlu osobu nadživjeli bračni partner i djeca, bračni partner nasljeđuje jednu trećinu ostavine i povlašteno nasljedstvo na dijelove kućanstva u skladu sa zakonom. Dvije trećine ostavine dijele se jednako između djece umrle osobe (odjeljak 757. austrijskog Općeg građanskog zakona).

Registrirani partneri imaju ista prava kao bračni partneri (odjeljak 537.a austrijskog Općeg građanskog zakona). Napomena: Institucija „registriranog partnerstva“ dostupna je samo osobama istog spola.

5 Koje je tijelo nadležno:

5.1 u slučajevima nasljeđivanja?

Okružni sud (*Bezirksgericht*); sudski povjerenik (javni bilježnik) kao tijelo suda.

Mjesnu i stvarnu nadležnost ima okružni sud u posljednjem mjestu prebivališta umrle osobe (posljednje mjesto stanovanja, uobičajeno prebivalište) (odjeljak 105. austrijskog Zakona o sudskoj nadležnosti (*Jurisdiktionsnorm* – *JN*) i odjeljci 65. i 66. austrijskog Zakona o sudskoj nadležnosti). U svrhe provedbe postupka, okružni sud oslanja se na usluge javnog bilježnika koji djeluje kao sudski povjerenik (odjeljak 1. Zakona o sudskom povjereniku (*Gerichtskommissärsgesetz, GKG*)).

5.2 za primanje izjave o odricanju ili prihvatanju nasljedstva?

Okružni sud; sudski povjerenik (javni bilježnik) kao tijelo suda.

5.3 za primanje izjave o odricanju ili prihvatanju legata?

Okružni sud; sudski povjerenik (javni bilježnik) kao tijelo suda.

5.4 za primanje izjave o odricanju ili prihvatanju nužnog dijela nasljedstva?

Okružni sud; sudski povjerenik (javni bilježnik) kao tijelo suda.

6 Kratak opis postupka rješavanja nasljedstva sukladno nacionalnom zakonu, uključujući likvidaciju ostavine i raspodjelu imovine (time su uključeni podaci o tomu je li postupak nasljeđivanja pokrenuo sud ili neko drugo nadležno tijelo po službenoj dužnosti)*

Postupak nasljeđivanja (ili ostavinski postupak (*Verlassenschaftsverfahren*) pokreće okružni sud nakon službene objave stjecanja nasljedstva. Nadležni okružni sud je sud u okrugu u kojem se nalazilo posljednje mjesto stanovanja umrle osobe ili njezino uobičajeno prebivalište. Postupak vodi javni bilježnik u ulozi sudskog povjerenika te on završava sudskim nalogom.

Ostavinski postupak mora se službeno pokrenuti čim sud postane svjestan smrti (odjeljak 143. stavak 1. Zakona o izvanparničnom postupku (*Außerstreitgesetz, AußStrG*)).

Sudski povjerenik utvrđuje nasljednike u okviru sudskog ostavinskog postupka (odjeljak 797. austrijskog Općeg građanskog zakona).

Sudski povjerenik (odjeljak 1. stavak 2., podstavak 2.b i odjeljak 2. stavak 2. Zakona o sudskim povjerenicima) sastavlja inventar ostavine ako je podnesena izjava o uvjetnom prihvatanju nasljedstva [kojom se ograničava odgovornost nasljednika na vrijednost imovine koju će dobiti iz ostavine]; ako postoje osobe koje imaju pravo na obvezni dio; ako su neke osobe maloljetnici ili iz nekog drugog razloga moraju imati zakonskog zastupnika; ako je izdano odobrenje za odvajanje nasljedstva od imovine nasljednika; ako se mora uzeti u obzir nasljeđivanje daljnjeg nasljednika ili ako je uspostavljena privatna zaklada; ako postoji mogućnost da će ostavina pripasti državi jer nema nasljednika; ili ako je to zatražila ovlaštena osoba ili skrbnik ostavine (odjeljak 165. Zakona o neparničnom postupku).

7 Kada i kako osoba postaje nasljednik ili legatar?

Nitko nema pravo po vlastitom nahođenju uzeti u posjed nasljedstvo. Ono se mora službeno predati kako bi ga nasljednik mogao zakonski posjedovati, a taj se postupak naziva „prijenosom imovine“ (*Einantwortung*), na temelju naloga ostavinskog suda (*Abhandlungsgericht*) (odjeljak 797. austrijskog Općeg građanskog zakona i odjeljak 177. Zakon o izvanparničnom postupku). Imovinu je moguće prenijeti tek po okončanju ostavinskog postupka i kada odgovarajuće osobe dostave izjavu o prihvatanju nasljedstva kao dokaz svog nasljednog prava. Čak i u slučaju nekretnina, vlasništvo se prenosi u trenutku prijensa imovine, odnosno, prije nego što je novi vlasnik unesen u zemljišne knjige. Međutim, ako nasljednici ne podnesu zahtjev za upis u zemljišne knjige u razumnom roku, sudski povjerenik dužan je taj zahtjev podnijeti umjesto njih.

8 Jesu li nasljednici odgovorni za dugove preminuloga i pod kojim uvjetima?

Nasljednici odgovaraju za dugove umrle osobe svojom ukupnom imovinom. Međutim, ako je izrađen inventar, odgovorni su samo do vrijednosti nasljedstva.

9 Koji su dokumenti i/ili informacije potrebne u svrhu registracije nepokretne imovine?

Zemljišnoknjižnom sudu treba dostaviti dokument koji služi kao dokaz stjecanja (*Grundbuchgericht*). Nasljednici moraju dostaviti nalog za prijenos, a primatelji nasljedstva službenu potvrdu. Osim toga, može biti nužno dostaviti potvrdu o plaćenom porezu i, ovisno o zakonu predmetne pokrajine, posebnu dozvolu izdanu u skladu sa zakonodavstvom kojim su uređene transakcije nekretnina i, ako je primjenjivo, dokaz o državljanstvu primatelja.

9.1 Je li imenovanje upravitelja obvezno ili je obvezno na zahtjev? Koje je korake potrebno poduzeti ako je imenovanje upravitelja obvezno ili obvezno na zahtjev?

Nije nužno imenovati upravitelja.

9.2 Tko je ovlašten za izvršavanje oporuke nakon smrti i/ili upravljanje ostavinom?

Nasljednik koji u trenutku prihvaćanja nasljedstva može u dovoljnoj mjeri dokazati da ima nasljedno pravo može upotrebljavati nasljeđenu imovinu, njome upravljati i predstavljati ju, osim ako je ostavinski sud predvidio drugačije (*Verlassenschaftsgericht*); ako se to primjenjuje na više od jedne stranke, sve stranke zajednički ostvaruju to pravo, osim ako se dogovore drugačije (odjeljak 810. stavak 1. austrijskog Općeg građanskog zakona).

9.3 Koje ovlasti ima upravitelj?

Izvršitelj ima sporednu ulogu u austrijskom ostavinskom postupku. To ovisi o tome kako sud rješava ostavinske postupke i o položaju sudskog povjerenika koji osigurava provođenje želja umrle osobe. U skladu s odjeljkom 816. austrijskog Općeg građanskog zakona, umrla osoba može oporučnim raspolaganjem odrediti osobu odgovornu za izvršavanje njezinih posljednjih želja. Opseg dužnosti te osobe definiran je oporučnim raspolaganjem i obuhvaća sve radnje od praćenja ispunjuje li nasljednik određene uvjete i dijeli li ostavinu ispravno do upravljanja ostavinom.

Ako je organiziran usmeni postupak kao dio postupka pozivanja vjerovnika ostavine (odjeljci 813. do 815. austrijskog Općeg građanskog zakona), sudski povjerenik mora najaviti datum tog postupka i izvršitelju poslati sudski poziv (odjeljak 174. Zakona o neparničnom postupku).

10 Koji se dokumenti obično izdaju sukladno nacionalnom zakonu tijekom ili na kraju postupka nasljeđivanja kojima se dokazuju status i prava korisnika? Imaju li ti dokumenti posebnu dokaznu snagu?

Sudski povjerenik mora korisnicima na zahtjev izdati službenu potvrdu kao dokaz svoje ovlasti za zastupanje (odjeljak 172. Zakona o izvanparničnom postupku).

Kada su konačno utvrđeni nasljednici i njihovi udjeli i dostavljeni dokazi da su ispunjeni ostali zahtjevi, sud mora nasljedstvo prenijeti na nasljednike (odjeljak 177. Zakona o izvanparničnom postupku: nalog za prijenos). Službena preslika naloga za prijenos s potvrdom o nemogućnosti poništenja dovoljna je za deblokadu sredstava u kreditnim institucijama (odjeljak 179. Zakona o izvanparničnom postupku).

Posljednji put ažurirano: 16/10/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.